

kunde anvende deres Tid og Penge langt morsommere og bedre. Og da Kvinderne er komme ind i den Vane at vanrøgte deres Legeme systematisk paa enhver Maade, saa bliver de trofast i Skuren og bliver gamle, grimme, mister Ævnen til at gaa o. s. v. samt paadrager sig Alverdens Sygdomme, hellere end de gider stifte en Sportsklub, aflægge Strømpebaand og Korset, gaa i Bad à 10 Øre, købe en Tandbørste og lukke Vinduerne op.

Lad os være enige om, at her foreligger en Kræftskade hos den københavnske Befolkning, som lammer dens Udvikling i utrolig Grad; thi Folk, der ikke en Gang kan reformere deres eget daglige Liv, kan selvfølgelig endnu mindre faa Magt til at reformere Samfundet.

Denne Kræftskade, der bunder i Mangel paa privat Initiativ, paa personlig Handlekraft og Drift hos den enkelte, findes selvfølgelig ogsaa indenfor dette Blads Læseres Krede; men der findes maaské dog ogsaa nogle, som har Bestemthed nok til at realisere Fremskridtet i Handling.

Nu er der bleven snakket saa meget om Kvindesport, uden at det er blevet til ret meget andet end Snak. Lad os se Handlinger nu, hvis der er Kraft dertil.

Husk, der gaar Titusinder af Kvinder og sygner og visner omkring os, der vilde trives som Lys, dersom vi fik dem luftet ordenlig ud med Friluftssport.

Er ikke det en Tanke, der kan begejstre Sjæle, at bringe Sundheden til alle disse og snyde Sygdommene, Forkvakletheden og Døden for disse Ofre? Eller skulde der virkelig savnes Sangbund og Forstaaelse for saa god og praktisk en Sag? A.

Kvindelig Fremskridtsforening

holdt i Mandags Aftes et Møde, ved hvilket Folkethingsmand Trier talte om *Fællesundervisning*.

„Tanken paa Fællesundervisningen er optraadt og kommen til Orde under ydre Tryk, og i Forholdene er der noget, der taler for samme. Modsætningerne krydses, naar noget skal blive til, det gælder Nationen og Familielivet, det gælder alle Forhold. Ved al Undervisning mødes Modsætningerne, og desto større Rigdom vinder den. Fællesundervisning er det gennemførte Udtryk for at Modsætningerne mødes.

Tanken om Fællesundervisningen er for øvrigt kommen overrumplende. For ti Aar siden udsendtes fra Kultusministeriet Forespørgsler Landet over til de lærde Skolers Rektorer, hvilken Forespørgsel besvaredes overordenlig forskelligt. En Rektor mente, at Fællesundervisning vilde medføre Forvildelser i sædelig Henseende, en anden, den vilde *revolutionære* hele Skolen, en tredje troede, at Pigernes Nærværelse vilde opvække Drengenes ridderlige Følelse, en fjerde mente det vilde vække disses Æresfølelse med Hensyn til Fliden, en Del vilde aldeles ikke høre Tale om at tilstede Pigebørn Adgang til de lærde Skolers Helligdom, og saa fremdeles. Meningerne var afvekslende og delte, som man sér. Sagen drøftedes meget; samme Spørgsmaal stillet nu vilde give en mere ensartet Besvarelse.

Modstanden, der rejstes imod Fællesundervisningen var 1) den, at der var for-

skellige Livsopgaver, derfor intet Fællesskab i Undervisningen. Manden opdrages til at blive den selvstændige, sin egen Lykkes Smed. Kvinden var i Afhængighedsforhold. Manden er noget for sig, Kvinden kun noget ved Manden; for Manden tilstræbes størst Viden, for Kvinden passer den største Uvidenhed bedst. Kvindeligheden berøves hende ved Lærdom, det er den nedarvede Opfattelse.

Feltraabet lyder nu ens for begge. Opfattelsen bliver ens. Kvindens Natur værges bedst ved Viden og Kendskab til Livet. Vi er nu paa Veje til Fællesundervisningen, begge skal være selvstændige i Livet. Kvinderne stræber nu til at blive noget ved sig selv, de vil ikke blot ved Manden være noget, de vil være det ved egne Midler. Livet stiller dem nu beslægtede Opgaver, derfor maa de opdrages ens, nyde ens Lærdom. Indsigelsen, der lød paa forskellig Livsopfattelse, falder til Jorden. For det 2) mentes ikke, at Fællesundervisningen kunde realiseres, fordi Ævnerne var pænsartede, derfor kan de ikke gaa i Spænd; Pigerne har svagere Kræfter, men det maa man lade staa uafgjort, det er der ingen Kendsgerninger for. Skolevæsenet er ensartet, intet Hensyn tages til Helbred, derfor maa Skolerne reformeres. Legemsøvelse bør komme i første Række. Det er vanskelig at afgøre, om der er aandelig Forskel mellem Kønnene, om Opdragelsen vænner dem til hinanden. Paa den Enkelte kan der være Forskel. Man kunde indvende, Mathematik ligger maaské mere for Mænd, men heller ikke heri staar Kvinderne tilbage. I Amerika menes, Kvinderne har størst Anlæg. Mænd griber Ideen, Kvinden knytter sig til Personer og kender derigennem Ideerne. Mændene kan maaské lære af Kvinderne, selv se de for abstrakt. Dette taler for Fællesundervisning netop da det er Børn, der skal læres. Udviklingen vil blive fyldigere og rigere for begge Parterne, idet de ligesom prøver Kræfter. Det Fællesskab i Barndoms-erindringerne som Fællesundervisningen vilde medføre for Kvinder og Mænd, vilde føre de to Køn nærmere til hinanden og fremme Forstaaelsen imellem dem. Ogsaa af mo-

raliske Grunde var Fællesundervisningen netop *ønskelig*. Adskillelse mellem Kønnene hidsede Fantasi, naturligt Samkvem medførte et naturligt Følelsesliv.

Erfaringer er gjort. Fællesundervisningen er gammel baade her og i andre Lande. I Landsbyskoler og ved Universiteter har man ikke tænkt paa at adskille Kønnene, hvorfor skal saa ikke Middelskolen prøve, om det i den kan lade sig gøre at forene dem?

I Amerika har Fællesundervisningen været kendt i tredive Aar, og dens heldige Resultater omtaltes ved Skolemødet sidste Sommer af Voss fra Kristiania.

For Nordens Vedkommende er Fællesundervisning nærmest gennemført i Finland. Der er to Seminarier samt flere lærde Fællesskoler i Helsingfors. I Sverige er Bevægelsen vidt fremme, i Norge er det det økonomiske, der fører Fællesundervisningen frem. Stortinget har givet sit Samtykke til fyrgetyve Fællesskoler. I Danmark har man af lignende Grunde som i Norge begyndt, og det har vist sig at have gode Følger. Eksempelvis kan nævnes Askov.

Pludselig og uforberedt maa denne Reform ikke gennemføres, fremfor alt maa Reformen ikke lægges i Hænderne paa dem, der er Modstandere. Der maa begyndes fra nederen, fra Børnene er ganske smaa, saa vil det være naturligt for dem.

Efter Foredraget en livlig Diskussion, hvori en Del Lærere og Lærerinder deltog. Stemningen var aldeles overvejende for Fællesundervisning. Trier fremhævede, at den bedste Maade, hvorpaa en Begyndelse kunde gøres, var den, at en Del Familier med skolepligtige Børn sluttede sig sammen og opfordrede dertil skikkede Lærere og Lærerinder til at oprette slige Skoler, saa vilde ogsaa nok Staten tilsidst komme med.

Værd at lægge Mærke til.

Fru Doktorinde Jarnowski i Moskva har faaet Guldmedaillen for hendes Skrift: *De kvindelige Forbryderes Anthropologie*.

9)

Otte Dages Skilsmisse.

Af

Amanda Kerffstedt.

Oversat af S. H.

„De maa ikke rejse herfra uden at have set den Udsigt“, raabtes der i Kor.

„Kristen kan følge Dem“, sagde Frøken Beate, „han er virkelig lidt klodset, naar han skal gøre Tjeneste som Opvarter, saa han kan godt undværes.“

Konsulen stod i nogen Afstand. „Jeg antager Hr. Petersen gerne paatager sig at være Deres Cicerone“, sagde han og vendte sig halvt bort.

„Aa, saa inderlig gerne“, raabte Hr. Petersen i komisk Fortvivlelse, „men jeg lovede Frøken Falsen at have den Blomsterkurv af Ahornblade og Mos færdig til hun kom igen med Blomster.“

„Saa Doktor Falsen da?“ sagde Konsulen endnu uden at vende sig om.

„Han ligger jo paa Knæ for sin Kæreste og holder Fadet med Radiserne, medens hun klipper Stilkene af“, lo Prokuratoren.

„Jeg bryder mig slet ikke om at gaa“, sagde Valeria hastigt. „Jeg har allerede set saa meget smukt i Danmark, at jeg aldrig glemmer det.“

„Vær Du nu bare saa god og følg Fru Brügge, Kristen“, sagde Frøken Beate. Jeg kan nok forstaa, at Du ikke i Almindelighed kan stole paa mig med Anretningen, men i Dag ser Du jo, jeg har Hjælp nok“. Tonen var lidt hidsig.

„Nu vel“, sagde Konsul Gedde, idet han rettede sig i Vejret og med et Forsøg paa at spøge. „Jeg gaar, da Du ønsker det — men — jeg vasker mine Hænder.“

Hans Ansigt var mørkt og sørgmodigt, og han gik langsomt hen til Valeria. De drejede ad en Sidevej ned ad Stranden til.

„Det gør mig ondt, at De er bleven tvungen til denne lille Ekstratur“, sagde Valeria efter en Stunds Tavshed. „Jeg brød mig slet ikke om at se Sundet fra Kame-